

Projekt

z dnia 2 sierpnia 2023 r. Zatwierdzony przez radcę prawnego Monikę Płaszewską-Opalińską

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA PODKOWA LEŚNA**

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie przeprowadzenia referendum gminnego

Na podstawie art. 2 ust.1 pkt 2 i pkt 3, art. 4, art. 9 ust. 1, art.10 ust. 1, art. 40 i art. 41 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1317 z późn.zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. 2023 poz. 40 z późn. zm) uchwała się, co następuje:

§ 1. Postanawia się o przeprowadzeniu referendum gminnego dotyczącego dokończenia rewitalizacji stawu w Parku Miejskim w Podkowie Leśnej według propozycji Miasta Podkowa Leśna.

§ 2. 1. Ustala się następującą treść pytania referendum: „**Czy jest Pan/Pani za dokończeniem rewitalizacji stawu w Parku Miejskim w Podkowie Leśnej według propozycji Miasta zakładającej stałe lustro czystej wody przez cały rok, opartej na historycznym założeniu parkowym autorstwa Leona Danielewicza?**”.

2. Wizualizacja projektu stawu, o którym mowa w ust.1, stanowi **załącznik nr 1** do uchwały.

3. Pod pytaniem umieszczone będą dwa warianty odpowiedzi: „TAK”, „NIE”, poprzedzone kratką na postawienie znaku X oznaczającego głos oddany w odpowiedzi na pytanie.

§ 3. Referendum odbędzie się dnia 1 października 2023 r.

§ 4. Kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum stanowi **załącznik nr 2** do uchwały.

§ 5. 1. Karta do głosowania:

1) drukowana jest jednostronnie na papierze koloru białego formatu A5;

2) ma ścięty pod kątem 45° prawy górny róg.

2. Wzór karty do głosowania określa **załącznik nr 3** do uchwały.

§ 6. 1. Nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille’a:

1) wykonana jest na papierze koloru białego lub z przezroczystego materiału plastycznego;

2) sporządzana jest w formacie A5, ponadto u góry, na dole oraz z prawej strony znajdują się zakładki podtrzymujące kartę do głosowania;

3) posiada ścięty pod kątem 45° prawy górny róg;

4) w miejscach odpowiadających umieszczonym na karcie do głosowania kratkom, przeznaczonym na zaznaczenie odpowiedzi na pytania referendalne, umieszczone są wycięte kratki, a po ich prawej stronie umieszczone są odpowiednio odpowiedzi: „TAK” i „NIE” zapisane alfabetem Braille’a.

2. Wzór nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille’a określa **załącznik nr 4** do uchwały.

§ 7. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego oraz bezzwłocznemu ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Miasta Podkowa Leśna.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Podkowa Leśna.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr .....
Rady Miasta Podkowa Leśna
z dnia.....2023 r.

Wizualizacja projektu stawu w Parku Miejskim w Podkowie Leśnej

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr .....

Rady Miasta Podkowa Leśna

z dnia.....2023 r.

**Kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum gminnego wyznaczonego na dzień
1 października 2023 r.**

Data wykonania czynności referendalnych*)	Treść czynności referendalnej
Do dnia 1 września 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> - podanie do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia Burmistrza Miasta Podkowa Leśna przez rozplakatowanie oraz zamieszczenie w BIP-e informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji do spraw referendum, w tym o lokalach dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz o możliwości głosowania korespondencyjnego i głosowania przez pełnomocnika - zgłaszanie kandydatów na członków Miejskiej Komisji do spraw Referendum w Podkowie Leśnej
Do dnia 6 września 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> - powołanie przez Radę Miasta Podkowa Leśna Miejskiej Komisji do spraw Referendum w Podkowie Leśnej
Do dnia 8 września 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> - zgłaszanie kandydatów na członków obwodowych komisji do spraw referendum
Do dnia 10 września 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> - powołanie przez Miejską Komisję do spraw Referendum w Podkowie Leśnej obwodowych komisji do spraw referendum - sporządzenie spisów osób uprawnionych do udziału w referendum
Do dnia 18 września 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> - zgłaszanie Burmistrzowi Miasta Podkowa Leśna przez uprawnione osoby zamiaru głosowania korespondencyjnego, w tym przy pomocy nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a
Do dnia 22 września 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> - składanie Burmistrzowi Miasta Podkowa Leśna przez uprawnione osoby wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania
Do dnia 26 września 2023 r.	<ul style="list-style-type: none"> - składanie Burmistrzowi Miasta Podkowa Leśna wniosków o dopisanie do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w wybranym przez siebie obwodzie głosowania - zgłaszanie Burmistrzowi Miasta Podkowa Leśna zamiaru głosowania korespondencyjnego przez osoby podlegające w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych
W dniu 29 września 2023 r. o godzinie 24.00	<ul style="list-style-type: none"> - zakończenie kampanii referendalnej

W dniu 30 września 2023 r.	- przekazanie przewodniczącym obwodowych komisji do spraw referendum spisów osób uprawnionych do udziału w referendum
W dniu 1 października 2023 r.	- głosowanie od godziny 7.00 do godziny 21.00

*) Zgodnie z art. 9 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego, jeżeli koniec terminu wykonania czynności określonej w Kodeksie wyborczym przypada na sobotę albo na dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa pierwszego roboczego dnia po tym dniu. Jeżeli Kodeks wyborczy nie stanowi inaczej, czynności wyborcze są dokonywane w godzinach urzędowania sądów, organów wyborczych, urzędów gmin oraz konsulatów.

Wzór karty do głosowania

KARTA DO GŁOSOWANIA
w referendum gminnym zarządzonym przez Radę Miasta Podkowa Leśna
na dzień 1 października 2023 r.

Czy jest Pan/Pani za dokończeniem rewitalizacji stawu w Parku Miejskim
w Podkowie Leśnej według propozycji Miasta zakładającej stałe lustro
czystej wody przez cały rok, opartej na historycznym założeniu parkowym
autorstwa Leona Danielewicza?

TAK

NIE

INFORMACJA:
Głosując za, stawia się znak „X” w kratce obok odpowiedzi „TAK”.
Głosując przeciwko, stawia się znak „X” w kratce obok odpowiedzi „NIE”.
Postawienie znaku „X” w obu kratkach albo niepostawienie znaku „X” w żadnej kratce powoduje nieważność głosu.

miejsce na pieczęć obwodowej komisji do spraw referendum

pieczęć Rady Miasta Podkowa Leśna

Karta formatu A5

A – 58 mm

D – 6 mm

B – 40 mm

E – 22 mm

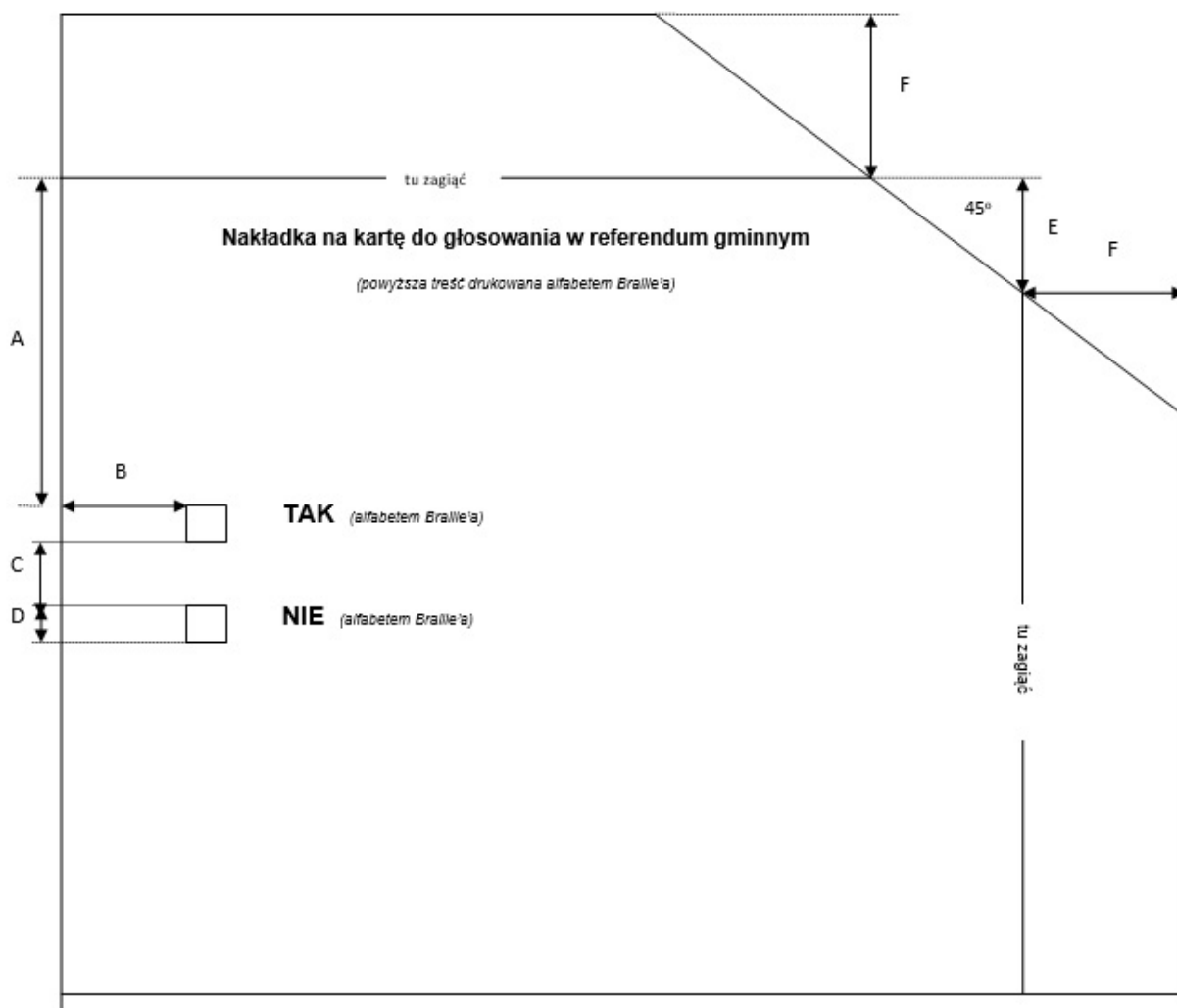
C – 8 mm

F – 35 mm

– 6 mm x 6 mm mierzone po zewnętrznej krawędzi kratki, grubość linii 1 pkt

Wzór nakładki na kartę do głosowania

Nakładka formatu A5

A – 58 mm

D – 6 mm

B – 40 mm

E – 22 mm

C – 8 mm

F – 40 mm

UZASADNIENIE

Referendum lokalne stanowi najszerzej wykorzystywaną formę demokracji bezpośredniej w Polsce, przede wszystkim z uwagi na lokalny charakter spraw stanowiących jego przedmiot, bezpośrednio dotyczący interesów mieszkańców danej jednostki terytorialnej.

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym, w referendum lokalnym mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego, jako członkowie wspólnoty samorządowej, wyrażają w drodze głosowania swoją wolę, co do sposobu rozstrzygania sprawy dotyczącej tej wspólnoty, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki oraz w innych istotnych sprawach, dotyczących społecznych, gospodarczych lub kulturowych więzi łączących tę wspólnotę.

Art. 4 ww. ustawy pozwala przeprowadzić referendum z inicjatywy organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego. Intencją Rady Miasta Podkowa Leśna jest uzyskanie odpowiedzi na pytanie: „*Czy jest Pan/Pani za dokończeniem rewitalizacji stawu w Parku Miejskim w Podkowie Leśnej według propozycji Miasta zakładającej stale lustro czystej wody przez cały rok, opartej na historycznym założeniu parkowym autorstwa Leona Danielewicza?*”.

Zaproponowane pytanie referendalne dotyczy sposobu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej tej wspólnoty, tj. czy mieszkańcy Miasta Podkowa Leśna wyrażają wolę dalszej realizacji rewitalizacji stawu w Parku Miejskim w oparciu o projekt miasta czy też nie. Rozstrzygnięcie tej kwestii będzie jasną wskazówką dla organów gminy, w jakim kierunku mają zmierzać dalsze czynności formalno - prawne nad tym projektem, gdyż kwestia ta mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy. Ponadto, należy zauważyć, że sprawa ta ma również bardzo istotne znaczenie dla całej społeczności Miasta Podkowa Leśna, co znalazło wyraz w m.in. podpisanej przez blisko 1300 mieszkańców spontanicznie zebranej ankiecie w sprawie poparcia między innymi dla dokończenia inwestycji w czerwcu 2020 roku. Staw wraz z parkiem miał służyć mieszkańcom Miasta Podkowa Leśna w celach rekreacyjnych - takie było jego pierwotne założenie. Spotkania w parku przy stawie miały integrować mieszkańców i wzmacniać więzi społeczne, dlatego też referendum to dotyczy właśnie tych istotnych spraw, dotyczących więzi kulturowych i społecznych łączących tę wspólnotę.

Referendum przeprowadzone z inicjatywy rady gminy nie określa rodzaju spraw, które rada gminy może uczynić przedmiotem referendum, zatem może to być w zasadzie każda sprawa, w której rada gminy uzna, że przeprowadzenie referendum jest uzasadnione, mieszcząca się w zakresie jej właściwości.

Uzasadnienie społeczne, kulturowe, gospodarcze - rozwinięcie

W 1927 r. pojawił się bardzo szczegółowy projekt kompozycji parku w Podkowie Leśnej, wykonany przez Leona Danielewicza, wykładowcę w Wyższej Szkole Ogrodniczej w Warszawie, prezesa Towarzystwa Ogrodniczego Warszawskiego, w latach 1920–1947 dyrektora Wydziału Ogrodniczego m.st. Warszawy, autora projektów parków i skwerów Warszawy. Według tego planu, na osi centralnej alei zaplanowano lokalizację dużego, owalnego stawu, otoczonego szeroką drogą. Zarys stawu podkreślały szpalery drzew wiodące ku dużemu budynkowi. Z analizy tego planu wynika, że zamiarem projektanta było urządzenie miejsca o reprezentacyjnym charakterze, ale z urządzeniami sportowymi, przeznaczonego dla mieszkańców do wszechstronnej, biernej i czynnej rekreacji. Zdjęcia z okresu międzywojennego i powojennego dowodzą, że projekt parku został przynajmniej w dużej części zrealizowany.

Autorzy artykułów dotyczących wspomnień i refleksji na temat parku w Podkowie Leśnej tak opisują wygląd parku przed wojną i po jej zakończeniu: *"Staw, centralny punkt parku, był wówczas „bardziej krajobrazowy, romantyczny” niż obecnie. Nad jego brzegami rosły brzozy i wierzby płaczące, z dwoma cyplami wybiegającymi w wodę. Najprawdopodobniej przy brzegach cumowały łódeczki, którymi można było popływać po stawie. Doskonale nadawał się do wypoczynku, tym bardziej, że część otaczającego terenu jest piaszczysta. Zwłaszcza tuż po wojnie chętnie w tym miejscu plażowano. (...) Układ ścieżek w centralnej części parku (wokół i w pobliżu stawu) pozostał niezmienny w stosunku do stanu sprzed wojny, z tą różnicą, że w tamtym okresie były wyżywowane. Natomiast nieutwardzone ścieżki w części zadrzewionej w większym stopniu zdziczały i poprzerastały korzeniami. (...) Do pielęgnacji parku i miasta w latach przedwojennych zatrudnieni byli specjaliści pracownicy. W efekcie „ścieżki, czy żwirowane, czy naturalne, były zadbane [była] wyraźna granica między ścieżką, a trawnikiem”*. Dbali też o promenadę pieszą biegnącą przy torach kolejki wzdłuż granicy parku. Miała ona charakter reprezentacyjny: rosły tam kwiaty i krzewy ozdobne (np. irysy, kosańce). Dla Miasta zaprojektowano w jego początkach charakterystyczną małą architekturę. W jej skład wchodziły budynki kiosków, ławeczki, kosze na śmieci (także te znajdujące się w parku) oraz mostki przy stawie. Do jej budowy używano drewna i słomy, czasem kory. W latach przedwojennych i w początkach okresu powojennego przez park biegł tor saneczkowy, wykorzystujący naturalne ukształtowanie terenu (opadającego na odcinku las – staw); najprawdopodobniej na jego początku stała drewniana wieża, dodająca mu wysokości i nadająca większy rozpęd na starcie. Dzisiaj pozostała po nim specyficzna ścieżka, nosząca ślady rynnowatego przekroju. W parku znajdował się także inny obiekt rekreacyjny – korty tenisowe. Ich budowę rozpoczęto jeszcze przed wojną, w planach miało ich być trzy, zrealizowano jednak najwyżej dwa. Stały w pobliżu Kasyna, naprzeciwko frontu budynku. Były chętnie użytkowane przez mieszkańców miasta. Teraz w tym miejscu rosną drzewa. Według autorów, park w swoim charakterze mieścił się pomiędzy parkiem a lasem.

Również staw w parku nie był projektowany jako naturalne rozlewisko na cieku wodnym, ale jako sztuczny zbiornik wodny, o geometrycznym kształcie, pełniący ważną funkcję w całej kompozycji, co nie wykluczało możliwości pływania po nim łódką lub wykorzystania go jako ślizgawki w zimie. Zbiornik musiał mieć

zatem zapewniony stały poziom lustra wody, co oznacza, że jego okresowe wysychanie było i jest jego wadą techniczną, a nie wartością. Zaprojektowanie stawu w naturalnym obniżeniu terenu było rozwiązaniem trafnym, umożliwiającym utrzymanie możliwie wysokiego poziomu lustra wody, niemniej jednak projektant nie przewidział tak drastycznych zmian stosunków wodnych na terenie parku, jakie zaszły w okresie powojennym.

Mając na uwadze wszystkie argumenty, całość materiałów będących w posiadaniu Miasta. Niewątpliwie kwestia istnienia stawu, wody ze stałym lustrem, jest kluczowa dla zachowania istoty samej substancji, jak i historycznych uwarunkowań. Istotna z uwagi na wymiar społeczny i wagę tego miejsca dla życia skupionego wokół Parku i stawu, dla całej lokalnej społeczności, dlatego podjęcie uchwały ws. przeprowadzenia referendum w tej niezwykle istotnej dla naszej wspólnoty sprawie i odwołanie się do głosu mieszkańców jest fundamentem późniejszych kierunków i działań.

Istotność roli jaką pełni staw w Parku, jak i Park dla Miasta oraz dla jego mieszkańców, podkreślają dokumenty strategiczne Miasta (dwie strategie) i prawo miejscowe w postaci obowiązującego od 2008 r. planu miejscowego. Pomimo tego, działania władz samorządowych wszystkich kadencji są negowane przez część naszej społeczności. Być może z uwagi na upływ czasu, jaki minął od ich uchwalenia.

Referendum lokalne da odpowiedź co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej istotnej sprawy tej wspólnoty, co z kolei przełoży się na dalsze czynności organów gminy w celu nadania lub nie, stawowi funkcji stałego zbiornika wodnego.

Przewodniczący Rady Miasta Podkowa Leśna

Michał Gołąb